

SJEĆANJE NA OSNUTAK, OTVORENJE I RAZVITAK KRČKE GIMNAZIJE

Josip Capponi

U svom rodnom mjestu, u Malom Lošinj, primio sam od Kraljevske hrvatsko-slovenske zemaljske vlade u Zagrebu dekret broj 38639/21 od 13. rujna 1921. kojim sam bio imenovan suplentom Kraljevske realne gimnazije u Krku, s pozivom da nastupim službu 1. listopada 1921.

Moj dolazak u Krk bio je u neku ruku romantičan. Budući da zadnjih dana rujna nije doplovio mali parobrod koji je povezivao Mali Lošinj, Krk i Rijeku, povezli su me rođaci, dva pomorska kaptana, iz Malog Lošinja kuterom na jedra. Pristali smo u Krku drugi dan po podne i odmah sam se interesirao za gimnaziju.

Pred lijepim, malim gradskim vrtom spazih jednog svećenika (bio je kanonik Dminić) te pristupih k njemu s pitanjem: »Molim velečasni, gdje je ovdje gimnazija?« a on otegnuto: »Gi-mna-zi-ja?! Ovdje ne-ma gi-mna-zi-je!« Kad sam mu izjavio da ja imam dekret za nastup službe sutradan, reče mi da se o gimnaziji samo govori.

Sutradan javih se u krčkoj općini gdje su me gradonoćelnik liječnik dr Otmar Brovet i općinski tajnik Đuro Mužina objeručke primili jer su u mojem dolasku nazrijeli ostvarenje njihove težnje i njihova zauzimanja za otvorenje gimnazije. Ni oni nijesu znali ništa više do li toga, da je i profesor Ante Šepić primio dekret za Krk i da čeka u Baški. Tako sam i ja ostao u Krku i čekao... i dočeka.

Nakon duljeg čekanja, primila je općina odluku zemaljske vlade u Zagrebu kojom se odobrava otvorenje prvog i drugog razreda gimnazije u Krku i poziva profesor Ante Šepić da preuzme upravu. U međuvremenu dobio je i svećenik don Franjo Volarić dekret kojim je bio imenovan vjeroučiteljem.

Gimnazija je bila smještena u staroj zgradi u kojoj je prije bila pučka škola te osim par starih ploča i klupa nije imala nikakvih učila i pomagala. Uspjelo nam je posuditi u gimnaziji na Sušaku nekoliko slika za pouku u prirodopisu.

Oduševljeni, održali smo prvu sjednicu čitavog nastavničkog zbora: ravnatelj prof. Ante Šepić, vjeroučitelj don Franjo Volarić i suplent Josip Capponi.

Na oglas o upisu prijavilo se za upis u prvi razred mnogo učenika iz svih mjesta na otoku i nekoliko iz Istre koji su ispunili tri reda klupa u učionici. U drugi razred upisalo se manje od deset učenika.

Svečano otvorenje škole uslijedilo je polaskom u stolnu crkvu uz pratnju brojnih građana, među kojima su se naročito zapazila vesela i vedra lica dra Otmara Broveta i Đure Mužine.

I tako je skromno počela obuka pred pedesetak godina, u doba kada u Krku još nije bilo ni jednog radioprijemnika, ni automobila, pa ni motorkotača. Bilo je učenika koji nisu vidjeli ni željeznicu ni tramvaja — ali to nije moglo potisnuti opći polet za radom.

Razumljivo je da u početku svi predmeti nisu mogli biti zastupljeni stručnjacima te je ravnatelj, slavista predavao i njemački jezik, a vjeroučitelj povijest i hrvatski jezik, dok su meni pripali matematika, zemljopis, prirodopis i tjelovježba. Kao »pomoćna sila« privremeno je bio postavljen za prostoručno crtanje nadučitelj Josip A. Kraljić.

S obitelji Pavla i Jelke Mužine, koji su se kao podvornici zdušno i marljivo uklopili u zajednički rad za odgoj povjerene omladine, bilo je zaokruženo čitavo osoblje ove male i drage gimnazije. Ova će, nakon prvih godina postojanja, doći pod upravu zajedničkog Ministarstva prosvjete u Beogradu.

Otvorenjem internata za učenice u samostanu sestara pod civilnom prefekticom Slavicom Licul, u posebnoj gradskoj zgradi internata za učenike pod prefektom učiteljem u m. Fučićem, bilo je omogućeno i siromašnim slojevima da školuju svoju djecu, pa su se tako u krčkoj gimnaziji našli mnogi siromašni Istrani i učenici sa naših otoka sve do zadarskog područja.

Od godine do godine povećavao se broj razreda i đaka, popunjavao se nastavnički zbor stručnjacima za zemljopis i povijest, za prirodopis, za francuski jezik, za kemiju i druge predmete, te je krčka općina uspjela otvoriti i više razrede gimnazije.

Tako se starodrevni Krk počeo razvijati u lijepi srednjoškolski gradić i zauzimati vidnu ulogu u društvenom i kulturnom životu na sjevernom Jadranu.

U vanškolskom radu naši su đaci učestvovali u jugoslavenskom »Sokolu«, pa i u »Orlu«, a naročito u jedrenju. Ovaj se sport sa oduševljenim zanimanjem naših đaka razvio do zamjerne visine te se za jedriličare krčke škole čulo uzduž i poprijeko našeg Jadrana.

Kad smo trebali otvoriti i sedmi razred, Ministarstvo prosvjete ukinulo je više razrede jer je — kako reče tadašnji nadzornik — Krku dovoljno niža gimnazija.

Takvom odlukom Ministarstva, bolno iznenađena općina Krk, iako siromašna, odluči (opet dr Otmar Brovet i Đuro Mužina) da o vlastitom trošku uzdržava više razrede. Za te je razrede Ministarstvo

imenovalo posebne nastavnike pod zajedničkim ravnateljem Franom Nakić-Vojnovićem. Nakić je došao na mjesto profesora Ante Šepića kojeg su premjestili u Senj. Otada smo imali u Krku dva nastavnička zbora, »državni« i »općinski« — ali smo se mi smatrali jednim i složno nastavili predanim radom.

Bio sam se potpuno uživio u rad i saživio sa školskom omladinom ali eto: neočekivano sam bio nakon dvanaest godina premješten »po potrebi službe« u Viroviticu. Bio je to udarac koji je prije mene doživio još jedan kolega dospjevši čak u Čupriju, premda je bio u arhivu krčke biskupije našao središte svoga naučnog rada u proučavanju glagoljice.

SJEĆANJA I USPOMENE

Mihovil Bolonić

Sjećam se vrlo dobro; bilo je to u jesen 1921. godine iza pučke tzv. »vele maše« kad se u Vrbniku narod okupio na »placi« da saslušaju o glase što bi ih s povišenog mjesta čitao općinski poslužnik (»fanat Čovičić«, fanat, mali debeljuškasti čovjek bez ruke). Među ostalim vijestima bila je i ona o otvaranju realne gimnazije u Krku.

Moj otac, koji se baš negdje u proljeće te godine vratio iz Sjedinjenih Američkih Država, dođe iza toga kući. Pozove me k sebi i upita me da li želim ići u Krk — u gimnaziju. Tko veseliji od mene. Bez promišljanja dadoh pozitivan odgovor jer je to bilo kao naručeno baš za mene — budući da su svi u obitelji mislili da ja nisam za motiku već za školu i zato su me štjedjeli od svakog težačkog posla, jedino što sam u slobodno vrijeme išao napasati kozu.

Odluka je pala, ja ću u prvi razred gimnazije. I malo iza toga pođoh s majkom u Krk. Dakako pješice, jer tada nije bilo nikakvih prometnih sredstava. Dobro se sjećam kako mi je dobra majka putem davala razne upute i savjete kako se moram ponašati u tuđoj kući, daleko od doma. Kod jedne krčke činovničke obitelji nađe mi stan a prehranu u đaćkoj kuhinji. U sobi nisam bio sam nego s jednim kolegom iz Malinske. Zbog čega ne znam, ali znam da sam nekoliko puta mijenjao stan i da sam uvijek bio s pokojim kolegom, dok nisam 1923. bio primljen u internat. Prije nego prijeđem na drugo htio bih naglasiti kako me u početku često obuzimala nostalgija za domom a

**Spomenica
gimnazije »Čedo Žic«
u K r k u
1921 - 1971**

**K R K
1971**

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 3

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ

PETAR STRČIĆ (glavni urednik)

RIKARD ŽIC

RUDOLF ŽIC

Urednik ovog sveska:

FRANJO MATEJČIĆ

Slika na koricama:

ANTON DEPOPE (Motiv grba grada Krka)